

prima instanță: O. Parfeni
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

ÎNCHEIERE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de Bubuci Nina și Bubuci Alexandru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de organizația de microfinanțare „Creditactiv” societate cu răspundere limitată împotriva pârâtei Bubuci Nina privind încasarea datoriei, dobânzii contractuale, penalității și dobânzii de întârziere și la

cererea reconvențională formulată de Bubuci Nina și Bubuci Alexandru împotriva organizației de microfinanțare „Creditactiv” societate cu răspundere limitată privind declararea nulă a dobânzii și reducerea clauzei penale.

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015, prin care au fost respinse apelurile declarate de organizația de microfinanțare „Creditactiv” societate cu răspundere limitată, Bubuci Nina și Bubuci Alexandru, și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 aprilie 2015,

c o n s t a ț ă:

La 24 iunie 2014, organizația de microfinanțare „Creditactiv” societate cu răspundere limitată a formulat cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Bubuci Nina privind încasarea datoriei, dobânzii contractuale, penalității și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că la 01 noiembrie 2011, între organizația de microfinanțare „Creditactiv” societate cu răspundere limitată și Bubuci Nina a fost încheiat contractul de împrumut nr.4132.

Potrivit contractului, organizației de microfinanțare „Creditactiv” societate cu răspundere limitată i-a acordat pârâtei Bubuci Nina un împrumut de 50 000 lei, cu termenul de rambursare a împrumutului - 01 noiembrie 2013.

Conform pct. 1 al contractului, dobânda lunară constituie 2 500 lei, iar în caz de întârziere se va stabili o penalitate de mărime de 80 lei pentru fiecare zi de întârziere.

Indică reclamantul că pîrîta a efectuat următoarele achitări:

- din suma împrumutului de 50 000 lei - 22 860 lei (achitată la data de 22 noiembrie 2011);

- din suma dobânzilor contractuale - 2500 lei (achitată la data de 22 noiembrie 2011)

- din suma penalității totale de 14 400 lei - 1 300 lei (achitată după cum urmează: la data de 23 octombrie 2014 -400 lei; la data de 19 noiembrie 2014 - 500 lei și la data de 16 decembrie 2014 - 400 lei).

Susține că debitorul a fost somat în sensul respectiv la 07 iunie 2013 (recepționată somația la data 14 iunie 2013).

Precizează că, datoria în baza contractului de împrumut constituie suma de 27 140 lei; dobînda contractuală constituie 57 500 lei; penalitatea - 13 100 lei, dobînda de întîrziere calculată conform art. 619 alin. (1) Cod civil - 2 806, 20 lei.

În cadrul ședinței de judecată, organizația de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată a formulat cerere de modificare a pretențiilor și obiectului acțiunii. (f.d.144-147)

Solicită organizația de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată, încasarea de la Bubuci Nina în beneficiul organizației de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată a sumei împrumutului nerambursat în mărime de 27 140 lei; a dobînzii contractuale neachitate în mărime de 57 500 lei; a penalității în mărime de 13 100 lei și a dobînzii de întîrziere în mărime de 2 806,20 lei.

La 18 decembrie 2014, Bubuci Nina și Bubuci Alexandru au depus cerere reconvențională împotriva organizației de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată privind declararea nulă a dobînzii și reducerea clauzei penale.

Consideră reclamantii că, contractul de împrumut nr.4132 din 01 noiembrie 2011 a fost încheiat cu încălcarea art. 869 Cod Civil, care stabilește că, în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata de dobînzii, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

Astfel, în baza contractului, Bubuci Nina urma să achite anual 30 000 lei (2500 lei x 12 luni), ce constituie o dobînda în mărime de 60% (50000 lei/100 lei = 500 (adică 1%), iar 30000/500 = 60%).

Susține că aplicarea a 60% cu titlu de dobîndă la împrumut, depășește cu mult, atît rata de refinanțare a BNM, cît și media pe piață a dobînzii la contractele de credit.

De asemenea, susține că aplicarea unei penalități în mărime de 80%/zi de întîrziere, ce a constituit suma de 14400 lei, este una exagerată.

Solicită Bubuci Nina și Bubuci Alexandru, de a declara nule prevederile pct.(1) ale contractului de împrumut nr.4132 din 01 noiembrie 2011, referitor la achitarea dobînzii în mărime de 2500 lei și reducerea clauzei penale disproporționat de mari.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 aprilie 2015, ambele acțiuni au fost admise parțial. S-a dispus încasarea din contul pîrîtei Bubuci Nina în beneficiul organizației de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 27140 lei; a dobînzii contractuale în

mărime de 21200 lei; a dobânzii de întârziere în mărime de 2806,20 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1534,39 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015, apelurile declarate de organizația de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată, Bubuci Nina și Bubuci Alexandru au fost respinse și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 07 aprilie 2015.

La 23 noiembrie 2015, Bubuci Nina și Bubuci Alexandru au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării de la Bubuci Nina în beneficiul organizației de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată a dobânzii contractuale în mărime de 21200 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se reducă suma dobânzii în conformitate cu rata de bază a BNM și calculele anexate la cererea reconvențională, în mărime de 2623,54 lei.

În motivarea recursului a invocat că, hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt ilegale și neîntemeiate, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material. Instanța a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 22 septembrie 2015

Ținînd cont de faptul că Bubuci Nina și Bubuci Alexandru au depus cererea de recurs la 23 noiembrie 2015, Colegiul constată că recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 08 decembrie 2015, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa organizației de microfinanțare „Creditativ” societate cu răspundere limitată copia recursului declarat de Bubuci Nina și Bubuci Alexandru.

Pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimatul nu și-a realizat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificînd temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, sus-indicatul recurs este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acesta nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, atât instanța de apel, cât și prima instanță aplicând corect normele de drept material și procedural.

Colegiul consideră că, argumentele invocate în cererea de recurs sunt irelevante și declarative, motiv pentru care, acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea hotărîrilor emise de instanțele ierarhic inferioare, în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art.433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar precizează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, relatarea situației, în viziunea recurenților, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă,

face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că, motivele indicate nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a actelor judecătorești, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În context, completul învederează, prin prisma jurisprudenței CEDO că, „...art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Totodată, instanța de recurs precizează că potrivit articolului 13 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atît în practică, cît și în drept, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, precum și să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căroră, atît instanța de apel, cît și prima instanță s-au pronunțat în mod corespunzător.

Un asemenea recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului care sînt similare argumentelor invocate atît în instanța de apel, cît și în prima instanță, au fost verificate minuțios la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Bubuci Nina și Bubuci Alexandru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Bubuci Nina și Bubuci Alexandru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală